

7
Reverende in Christo Pater

Maximas et plurimas Valeo R. V. grates pro pietatis favoribus,
quibus me profecto incrementum prosequi dignata est vultu propter ephemeras
tabulas quoque lunares Maiori, quas iam dudum desideraveram, cum
reliquis suis lucubrationibus mihi transmissit. De his igitur primo agendo
refert in iis methodum determinandi per magna cum provisione differentiam
meridianorum meridianorum observationibus immersionum et emersionum
satellitum Jovis, eo magis deprecandam, quo minus si alicuius orti
remedium aliquod emigret ab erroribus illis, quibus observationes emendandi
ob memoratas circumstantias subiecto esse possunt, eandem purgandi,
quae propter observationes si instituantur sub equali ut possint
vultu officinate, profecto id quod promittitur, postulant, ubi
propterea etiam ea inaequalitas, quae inaequalis per annum satellitum
distantias oritur, utut parva, ex inaequalitate Jovis satellitum, corrigi
poterit ex ea ipsa ratione, quae Jovis corporum in sensu Jovis quiescenti
diametri decessu solet. quanquam ea quoque correctione quae non
foret, si eadem immersio aut emersio utrinque observaretur.
atque perquam commode mihi dedit errorem, in quem quis incidit,
qui differentias meridianorum ex conjunctionibus lunae cum fixis
determinare voluerit, ob inaequalitatem nimirum parallaxen

lunae; eamque novum determinatam. addere quidem etiam
volui epistolam huius tum methodum illam, quo quidem aliquando
pompae quondam de hionis inter nos existerat, quamque interea perficere
licuit typis adendam futuris eclipticis solari ouasione, per quam nimirum
quisque iuxta elementa calculi huius ex tabulis de prompti pro quavis loco, ut,
i eclipticis eclipticis solarem delineando citra errorem duodecimo partii unum
minuti primi temporis posset momentum incipit, et finis eclipticis, et finis
coniunctionis et de finire, tum aliam methodum rationi adhuc cum
eadem per micrometron observandi, ac porro cum provia eclipticis determi-
natione comparandi, et si quod sit, quantumque tabularum istarum, inquirendi
verum quemadmodum malum quoddam iterato recurrebam me incedit,
ne saltem per epistolam pro transmissis esset decessit, tempore, eamque
iam his inchoatam gratum animi signum. Sed pro ostenderem ita perinde
quoque offuit, ne ea, de quibus antea iam confecta, sed nondum pariter em-
caduta ad typum promoverem. quicquid autem de his sit, siue scriptam, siue
typis impressam utramque methodum haud paulo post transmittam una cum
dissertatione quadam de gravitate lunae relate ad gravitatem corporum
terrestrium, et utique medietati a terra distantia, quam ante biennium
non integram ad Academiam Monacensem ouasione quodammodo cuiusdam
ab ea haud de se pro statuto munusculis aurei et ornatissimum aureorum quad-
retum premio transmissam, ab eadem Academia ita approbatam, ut nil
saluerit, quod quoniam, munusculis tamen mutarut argentes eundem
magnitudinis eandem dissertationem honorare voluerit. Et cum munusculis aureis
Cedro Carolinensi transmissit, cum promisso, quod eandem dissertationem
suis commentariis typis imprimendis sint in festum. ni hilominus autem eius

membra, tales quæ in, qui nomen gerunt catholici, heterodoxis mixti sunt,
in suis solenni statibus contra societatem nostram declamare et detrahari perquam,
quin et orationes suas typis publicis vulgare, quod plerumque ab heterodoxis sunt
concinna, et licet nomen societatis nostræ non exprimant, omnes tamen
perspicue intelligunt, neminem alium, nisi nostrum peti, quin et habent
Electorem sihi omnino faventem, qui etiam nostris syneronibus quæste
constitutus est, si si tam ingratum fore, si quis nostrum siqstis academiam
hanc aliquo modo petet, nec etiam huiusque syneriores nostri remedium
aliquod invenere, quo huius malo occurrerent, unde etiam seculo hanc
quis fore, ut rogem Q. V. sed pro suamet prudentia ab his iniri, quo
annuatim maximo cum conditionis et scientiarum ~~et~~ emolumento edere
solet, abstinebit. Deo Dens, ne academia hæc maiora mala in Bavariam
nostram invadat. certe a tempore, quo erecta fuit, qui non paucos
religio et procreta ^{non in ipso} ecclesiæ ~~aperte~~ Monachis viluere; unde fere continuam
tam apud nostrum conditionatorum quam etiam quidam in suis allocutionibus
ad populum hunc religionis defectum, pro suo obiecto habent, ne ulterius
grauietur. S. Daniel Stadler, qui non in suis ostia exire, ut quidam
heterodoxi suis in novellis farseunt, attamen iterum revocant, si
solum suam ex aula dimissionem petierat, vivit vegetus, nunc conditionator
Bruntz. hoc eodem corrente anno similis academia Mantheim quoque
erecta fuit, ad quam Catholicis dque, ac heterodoxis auefuit patet,
soli Jesuitis inde exclusi, ut S. Christianus Maier antedictus mensi,
ne edouit, quin iam etiam heterodoxus huius academio profer est. Elector
tamen Palatinus S. Maier titulum astronomi Electorali attribuit. hic idem
in suis postremis libris nullam mentionem fecerat de casinis et quantum autem
ex eisdem S. Maier quæculo, in quo suas dimensiones geometricas in palatinatu
factas describit, quale, ut credo, etiam Q. S. transmissit, collegi, id casinum
labores suos penum typis vulgavit. Cum per duos dies hic in nostro collegio morabatur,
quæ non potui, quomodo ac simpliciter des quadrantis, unius poterea radius distans erat nam
Paris, ausus fuerit, ut proficeretur, ad tantam distantiam normalem ad meridianum Paris,
sensum definire. acqumitor hanc sententiam hodierna quoque aura regi neutiquam miror, id
iam in in ipso quoque de casinis proferte adverte huius. Cum supra solum regat, ne interea
in omnia sancte de mississina comendo Jegostaditio Novemb. 1763. Reuerentio vestro
Serrus in Christo infimus Georg.
K. 47

+
Reverendo Patri in Christo
C. Maximiliano Hell
Societatis Jesu
Astronomo caesareo

~~Stano~~
Viennae. Austr.

